

Wstęp do programowania 2016

Pracownia 11

Uwaga: Niezależnie od sytuacji w danej grupie zadania z tej listy można oddawać za 100% co najmniej do pierwszych zajęć w 2017. Na tej liście znowu będą wprawki o tematyce wybranej przez prowadzącego ćwiczenia. Podczas tych zajęć można oddawać zadania z listy 10 za 0.5. Zadania z gwiazdką z tej listy będą ważne do końca semestru. Wszystkie zadania która pojawią się **po** tej liście mają termin ważności do końca semestru.

Premia za tę listę wynosi 0.5, przyznawana jest osobom, które zdobyły co najmniej 2p za zadania z tej listy. Maksimum dla tej listy wynosi 4p.

Zadanie 1.(1pkt) Szyfrowanie metodą Cezara polega na tym, że każdą literę danego słowa zamienia się na literę przesuniętą o k pozycji (zgodnie z porządkiem alfabetycznym, w którym po ostatniej literze (z) następuje litera pierwsza (a)). W szyfrze Cezara kluczem umożliwiającym szyfrowanie (i odszyfrowanie) jest liczba k .

Napisz funkcję `ceasar(s, k)`, która dla danego słowa s i klucza k znajduje wartość szyfrogramu. Pamiętaj, by używać polskiego alfabetu (aąbcćdeęfghijklłmńńóóprśstuwyźżź). Zastanów się, jak można byłoby tu wykorzystać słowniki i funkcję `zip` do utworzenia zwięźlejszego i eleganckiego kodu.

Zadanie 2.(1pkt) Parę słów nazwiemy *parą cesarską* (a występujące w niej słowa *cesarskimi*), jeżeli są one wzajemnie swoimi szyfrogramami w szyfrze Cezara (tzn. każde z nich otrzymujemy z drugiego za pomocą odpowiedniego przesunięcia wszystkich liter; oczywiście przesunięcie powinno być nietrywialne, czyli nie może być identycznością). Napisz program, który znajduje najdłuższe polskie słowo cesarskie (jeżeli więcej niż jedno osiąga maksymalną długość powinieneś wypisać je wszystkie).¹

Zadanie 3.(1pkt) Zdefiniujmy następujące przekształcenie na słowach (nazwiemy je *permutacyjną postacią normalną*): zamieniamy litery na liczby, w ten sposób, że:

1. Tym samym literom przypisane są równe liczby, różnym literom – różne liczby.
2. Liczby przypisywane są po kolei, licząc od lewej strony.

Otrzymane liczby sklejamy w jeden napis, wstawiając na przykład znak "-" jako separator. Przykładowe pary słowo i wartość przekształcenia: tak: 1-2-3, nie: 1-2-3, tata: 1-2-1-2, indianin: 1-2-3-1-4-2-1-2. Napisz funkcję, która zwraca w wyniku wartość opisanego przekształcenia.

Zadanie 4.(1pkt) Szyfr przestawieniowy to taki szyfr, w którym każdej literce z polskiego alfabetu przypisana jest inna literka (konsekwentnie, w ramach całego komunikatu). W tym i kolejnym zadaniu, będziemy łamać takie szyfry (czyli pisać programy, które znajdują komunikat, w sytuacji, gdy mamy znany jedynie szyfrogram). Będziemy zakładać, że słowa w szyfrogramie oddzielone są spacjami i (dla zwiększenia czytelności komunikatu), między nimi czasami znajdują się znaki interpunkcyjne (niezaszyfrowane, otoczone spacjami). Zakładamy również, że wszystkie słowa w komunikacie występują w słowniku (z polskimi słowami z jednej z poprzednich list) i że nie mamy żadnych dodatkowych informacji o języku (np. o częstościach liter, czy wyrazów).

Napisz program, który umie rozszyfrować dwa pierwsze szyfrogramy ze SKOS-u. Uwaga: w obu tych szyfrogramach wszystkie słowa mają unikalną permutacyjną postać normalną (to znaczy, że znajomość tejże postaci pozwala jednoznacznie wybrać słowo). Uwaga2: każdy szyfrogram jest w osobnym wierszu, każdy był też szyfrowany osobną permutacją.

Zadanie 5.(0.5, *pkt) Zmodyfikuj program, by poradził sobie z jeszcze jakimś przykładem, w którym nie wszystkie słowa mają unikalną permutacyjną postać normalną (na przykład trzeci szyfrogram ma tę własność, będąc zarazem bardzo łatwym do odszyfrowania)

---

¹W pewnej poprzedniej edycji tego przedmiotu było zadanie, w którym należało odszyfrować listy do Świętego Mikołaja zaszyfrowane szyfrem Cezara z nieznanym k (cały list z jednym k). Okazuje się, że istnieją szyfrogramy, składające się z kilku wyrazów, które da się zinterpretować jako życzenia, które można odczytać na więcej niż 1 sposób. Czy umiesz jakieś wskazać?

Zadanie 6.(1, ★pkt) Zmodyfikuj program, by poradził sobie z wszystkimi przykładami ze SKOS-u. Uwaga: to już trochę trudniejsze zadanie. W rozwiązaniu można wykorzystać fakt, że nawet nie-unikalna normalna postać permutacyjna daje pewne wskazówki o możliwych przyporządkowaniach liter. Szyfrogram 'óśóś' mówi na przykład, że literze 'ó' nie można przypisać litery 'ą' (bo żadne słowo nie zaczyna się na 'ą'). Można też z niego wydedukować inne rzeczy, patrząc na wszystkie słowa o postaci permutacyjnej 1-2-1-2.

Szyfrogramy ze SKOS-u da się odszyfrować w czasie kilku sekund każdy (a niektóre w ułamki sekundy).